

GENT IN 1867 - EEN JAAR VAN STAKINGEN

1 januari : Na de verkiezingen voor de gemeenteraad in 1866 blijft Ch. de Kerchove burgemeester; de schepenen zijn : Charles Andries (openbare werken), Aug. Wagener (onderwijs en schone kunsten), Arm. De Leu (burgerlijke stand) en Aug. De Cock (financiën). Gemeenteraadslid Julien Martens zal zijn ontslag indienen wegens zijn benoeming tot vrederechter te Deinze, terwijl schepen Ch. Andries zal benoemd worden tot rector van de universiteit en als schepen zal vervangen worden door Paul Voituren op 29.10.1867.

De Gazette van Gent viert haar tweehonderdjarig jubelfeest. De inschrijvers ontvangen in facsimile-techniek het eerste nummer van de krant. In 1867 telde het personeel van de krant veertig leden; de oplage

Paul Voituren

bedroeg 2600 exemplaren.

6 januari : In de Minardschouwburg wordt het stuk "D'occasie maakt den dief" door Nap. Destenberg en K. Miry opgevoerd.

De bazaar gelegen in het oud beluik der Predikheren in Onderbergen werd opgericht in 1822 en sedert dan bestuurd door Jan Predhom (in Wegwijzer als verkoopzaal). Door het overlijden van Jan Predhom zal de verkoop van al de voorwerpen (meubels) doorgaan met een buitengewone prijsvermindering.

9 januari : Te Gent zijn er veel kopers van vreemde obligaties. Het bewijs hiervoor is te vinden in de uitslagen van de trekkingen van de lotenleningen van Milaan, Bordeaux, Oostenrijk, Hessen. Het bewijs blijkt ook uit de regelmatige aankondigingen voor vreemde obligaties en uit de beursberichten. De gewoonte vreemde obligaties te kopen zal voortduren tot aan de eerste wereldoorlog, die als gevolg zal hebben dat een massa spaarders hun geld verliezen.

10 januari : Maandag zijn uit Brussel 43 vrijwilligers vertrokken om dienst te nemen bij de pauselijke zouaven, waarvan 23 Nederlanders en 20 Belgen, waaronder negen leden van de congregatie van de Heilige Maagd te Gent. In oktober zal graaf Karel d'Ursel, zoon van graaf Ludovic d'Ursel dienst nemen, alsook de Gentenaar Paul de Hemptinne, die zijn zieke broeder Felix zal vervangen.

Ter gelegenheid van de afschaffing van het bareelrecht op de rijkswegen maakt de Gazette van Gent enkele bemerkings over het tolrecht, dat geheven wordt aan de brug op de steenweg Gent-Drongen. Onze krant vraagt de afschaffing van dit tolrecht.

12 januari : Te Gent verschijnt een nieuw weekblad "Het Volksbelang". De stichter was de drukker Is. Van Doosselaere, wonende Steendam 62 te Gent. Willem Rogghé schrijft in zijn Gedenkbladen : "Ondernemens van geest, stichtte en drukte hij op eigen kosten het weekblad Het Volksbelang, waarvan Jozef Van Hoorde (1843-1916) de eerste opsteller was". Andere medewerkers van het eerste uur waren Max Rooses (1839-1914), die te Gent leraar was aan het atheneum, de student Julius Sabbe (Gent 1846-Brugge 1910) en Julius De Vigne (1844-1908). In het artikel "Tot de Lezers" in het eerste nummer lezen we : "Ons programma is eenvoudig en bepaalt zich tot de betrachtting van den vooruitgang en het welzijn van den werker in 't algemeen. De stoffelijke ellende vloeit meestal voort uit onwetendheid. De afschaffing van den bloed-impost is ook een der voornaamste punten van ons programma. We willen de grootste verspreiding van het onderwijs. Daar wij niets anders willen dan de uitvoering der Grond-

wet zal het ons gemakkelijk zijn de verdediging der Vlaamsche Taalrechten te behartigen. Onder de andere rechten onzes volks welke wij zullen voorstaan, behoort de herziening der kieswetten in den zin dat het kiesrecht in de gemeente- en provinciale kiezingen verleend wordt aan alle burgers, die lezen en schrijven kunnen”.

Op 8 juni werd door de redactie van Het Volksbelang- in werkelijkheid door Max Rooses - een Vlaamse maatschappij “Het Vlaamsche Volk” opgericht. Art. I van het reglement van de vereniging bepaalde “De maatschappij heeft tot doel het aanwakkeren en verspreiden van den Vlaamschen geest door alle mogelijke middelen”. Het Vlaamsche Volk had echter een kortstondig bestaan. Hoe dit kwam ? Op 21 december 1867 werd door Julius Vuylsteke (1836-1903) op de grondslagen van het Liberaal Vlaamsch Verbond de Vlaamsch Liberale Vereeniging opgericht. J. Vuylsteke slaagde er in, dat Het Vlaamsche Volk werd ontbonden begin 1868, dat de meeste leden zich aansloten bij het Willemfonds en dat Het Volksbelang het orgaan werd van de Vlaamsch Liberale Vereeniging. (Naast de gekende bibliografie zie ook : Marc Somers : Het Volksbelang in zijn aanvangsjaar in De Vlaamse Gids, mei 1977).

17 januari : In de Gazette van Gent verschijnt een protestbrief van Michel Vander Voort, Vlaams letterkundige te Brussel, over misbruiken bij de talentelling te Brussel.

20 januari : Een nieuwe spoorweglijn Gent-Braine-le-Comte over Melle, Zottegem, Geraardsbergen, Ath, Lessen wordt geopend. Hierdoor wordt de afstand tussen Gent en de steenkoolmijnen verkort. De winter is zeer streng. De Zonder Naam zal 400 dekens uitdelen aan de weduwen en wezen van de cholera-slachtoffers.

Francies De Rycke, wonende in de Reine de Hongrie, Vogelmarkt, deelt mede, dat in zijn herberg een maatschappij voor kanarievogel-liefhebbers werd opgericht.

Een twintigtal schoon versierde sleden rijden van het Casino naar de Kouter.

21 januari : Op het bal van de burgemeester waren de toiletten schitterend en droegen de kenmerken van de veranderde mode. De sleepklederen waren zeer talrijk, de crinoline scheen in verval.

In het station zijn de berichten thans tweetalig. Tot heden waren ze enkel in het Frans opgesteld, maar de taal was dikwijls erg gebrekkig. Op 17 januari overleed Jacob van Damme, 87 jaar oud. Hij was de laatst levende Gentenaar, die Napoleon op Elba vergezelde. Hij trad in het leger op 22 vendémiaire jaar VII (13.10.1798) en nam deel aan de gevechten te Hohenlinden, Austerlitz, de Pruisische veldtocht, de

gevechten in Spanje. In 1813 met het eerste regiment grenadiers nam hij deel aan de veldslagen van Dresden en Leipzig. Hij volgde Napoleon naar Elba, nam deel aan de honderddagenveldtocht en streed te Waterloo.

26 januari : Maria Blankaert, 9 1/2 jaar oud en werkend in een fabriek op de Visserij, werd twee vingers van de linkerhand afgedraaid.

13 februari : Men is bezig in de Sint-Lievenspoortstraat een schoon groot gebouw in gotische trant met kapel en concertzaal te bouwen om te gebruiken door de leden van het Beschermingschap van de jonge Werklieden van de Sint-Annaparochie.

De Gentse firma Lovaert heeft een orgel gebouwd voor de kerk van Tielt.

28 februari : Op een vergadering van de liberale associatie, waar Guequier, Rolin-Jaquemyns, Laurent, Wagener en Metdepenningen het woord voerden, werd het voorstel aangenomen een petitie naar de Kamer te zenden, waarbij gevraagd wordt de onderwijswet van 1842 te herzien.

De Vlaamse avonden, die te Rotterdam, Schiedam en Dordrecht werden ingericht en waar N. Destanberg, Julius Vuylsteke, Karel Versnayan en Em. Hiel het woord voerden, kenden veel succes.

4 maart : De Septentrion heeft 400 dekens aan behoeftigen uitgedeeld.

11 maart : Te Antwerpen zijn 760 Belgische vrijwilligers uit Mexico teruggekeerd. Hun vreugde terug in het vaderland te zijn, was natuurlijk onbeschrijfelijk. Van de 1880 vrijwilligers, die vertrokken uit Oudenaarde, kwamen in totaal 1030 terug, een 500 sneuvelden of stierven, terwijl een 250 in Mexico bleven en een honderdtal verdwenen.

13 maart : Carels, constructeur, zal met een locomotief aan de wereldtentoonstelling te Parijs deel nemen. De locomotief bezit 400 P.K. en weegt 27 000 kg.

Gisteren zijn te Ledeberg een aantal aardewerkers aangekomen om de voorbereidende werken te beginnen voor het bouwen van een sluisbrug op de Nederschelde. Er was een geschil in verband met het loon : terwijl de arbeiders 2,50 fr. per dag wensten, wilde de patroon slechts twee frank betalen.

17 maart : In Spiegelhove werd door het muziekkorps van de Kuldere met medewerking van de Vereenigde Werklieden een concert gegeven. Met de opbrengst zal een oud-weesjongen, die de steun is van zijn moeder en grootmoeder, worden vrijgekocht.

Sint-Lievenspoortstraat

17 maart : In de zaal Polka werd een meeting gehouden. Er waren ongeveer 250 aanwezigen. Massyn, die de vergadering voorzigt, poogt de voordelen van de werkersverenigingen aan te tonen en herinnert hierbij aan de Slag der Gulden Sporen. "Les ouvriers seront libres quand ils le voudront en faisant une autre société et en se faisant inscrire dans cette intitulé Algemeen Werkersverbond", waar van de zetel gevestigd is in de herberg De Stad Parijs op de Hoogpoort. De Ridder geeft lezing van een verzoekschrift in verband met de hervorming van de kieswetten en spreekt verder over het verplicht onderwijs. Hij herinnert aan een artikel van de grondwet, dat verklaart, dat alle Belgen gelijk zijn voor de wet, maar zegt dat dit artikel enkel geldt voor dezen, die 42,32 fr. belasting betalen. Daarna komt De Boos aan het woord : hij laat opmerken, dat de meeste werklieden hun rechten niet kennen, waardoor ze geen recht kunnen bekomen voor de Werkrechtscraden. Ook De Boos verdedigt het verplicht onderwijs. Tenslotte verklaart hij : "il ne sera jamais partisan du droit universel électoral aussi longtemps que ce droit ne sera pas libre de toute influence. Massyn sluit de vergadering met al de aanwezigen uit te nodigen het verzoekschrift te ondertekenen. (naar een verslag opgesteld door een politiecommissaris).

23 maart : Het college van burgemeester en schepenen van Gent heeft de besluiten van de gemeenteraad van Drongen van 21.8.1866 en van Mariakerke van 6.11.1866 goedgekeurd, waarbij aan C. De Bast, Hooreman-Cambier en P. Rosseel de machtiging wordt verleend een kasseiweg van Drongen op Mariakerke te maken langs de weg Beekstraat en om aldaar op het grondgebied Drongen twee barrières op te richten, de eerste aan paal 24, de tweede aan paal 52 en om te heffen bij elke barrière de helft of de 2/5 van de belasting welke aan door de staat ingerichte barrières wordt geheven en dit voor een termijn van 90 jaar.

24 maart : De Melomanen hebben hun nieuw lokaal in het hotel Van der Meersch op de Nederpolder ingehuldigd.

29 maart : Te Gent werd op initiatief van Fr. Laurent de maatschappij "Help u zelf en God zal u helpen" om gezamenlijk levensmiddelen aan te kopen, opgericht.

10 april : Er werd een postbureau in het station opgericht.

7 april : Juffrouw Juliana Drubbel, grootjuffer van het begijnhof, overleed op 72-jarige leeftijd. Ze was begijntje sedert 1817.

22 april : De Heer Lodewijk De Smet-Grenier, raadsheer bij het

Beroepshof, is gisteren overleden. Hij was 84 jaar oud en was nauwelijks twee maand op rust gesteld.

25 april : De Gentse nijverheid lijdt veel door de onrustwekkende tijdingen. De zaken in katoen zijn zeer slecht; die in vlas zijn niet veel beter. Enkele nijveraars hebben hun productie reeds verminderd. De geringe verkoop heeft ook een daling van de prijzen voor gevolg gehad. Nooit is de verkoop van vlasweefsels zo slechts geweest.

De nieuwe zomermode voor mannen is belachelijk. Ze bestaat uit een spannende broek en een korte pet-en-l'air. Wat de hoed betreft, die wordt al langs om kleiner. Wat de dames betreft, voor hen is de hoed geheel afgeschaft. De modejuffers zullen deze zomer enkel een lint dragen met een voile aan de chignon vastgehecht.

25 april : Heden huwt Philips, graaf van Vlaanderen en tweede zoon van koning Leopold I met prinses Maria von Hohenzollern-Sigmaringen. Hij is de vader van koning Albert.

27 april : De brug over de Leie, die de wijk van de Kortrijkse Poort en de wijk van Akkergem moet verbinden (thans genaamd Jan Palfijnbrug) is voltooid.

Men is bezig met het midden van de Kouter een halve voet op te hogen.

28 april : De kerkfabriek van Sint-Jan-Baptist heeft drie nieuwe klokken in gegoten staal ontvangen uit een fabriek te Bochum in Westfalen. Het zijn de eerste stalen klokken in België.

1 mei : De liberale grondwettelijke vereniging heeft een nieuwe middencomité met de heren graaf de Kerchove, Adolf Dubois, Vanderstichelen, De Meulemeester, C. De Bast, Aug. Lippens, C. Verhaeghe, J. de Hemptinne, K. Van Loo, d'Elhougne, A. Duhayon, Dierman-Seth, F. Vanderhaeghen, R. Haesebeyt.

3 mei : De kleermakersgasten hebben hun werk laten staan. De Gazette van Gent schrijft : "De kleermakers vragen een verhoging van hun dagloon. Hun bestaansmiddelen zijn niet meer in verhouding met de algemene duurte van de levensmiddelen. Ze hebben een nieuw tarief opgesteld". De G. v. Gent vindt het tarief niet overdreven; de levensbehoeften zijn sedert enkele jaren veel opgeslagen en voor vele ambachten is het dagloon gelijk gebleven.

Zomerkledij : gekleed habit : 21 fr., frak in gekeperde stof : 19 fr., frak in gewone stof : 17 fr., geklede jacquet : 17 fr., jacquet tweede klas : 16 fr., fijne overjas : 15 fr., gemene overjas : 13 fr.

Winterkledij : paletot : 18 fr., fijne overjas : 17 fr., gewone overjas : 16 fr., geklede jacquet : 17 fr., gewone jacquet : 15 fr., cap magenta : 14 fr.

willen we verwijzen naar het werk van Dr. E. Dhanens "Sint-Baafs-kathedraal te Gent" blz. 238.

De feestelijkheden duurden van donderdag 16 mei tot zondag 26 mei. Elke dag ging een processie van een parochiekerk naar de Sint-Baafskathedraal om er een offerande te doen ter ere van de H. Macharius.

De grote dag was zondag 19 mei. Van 's morgens vroeg waren tienduizenden naar Gent toegestroomd: per trein, met de diligentie, met een koets of met de bargie. Talrijke gevels waren feestelijk versierd. Een grote processie doortrok de straten van Gent vanaf de Kasteelplaats, langs het Steendam, Arteveldeplein, Lammerstraat, Vogelmarkt, Kouter, Veldstraat, Sint-Baafsplein. De tocht duurde vijf uur. Kardinaal Stercx, de bisschoppen Dechamps (Namen), Feciet (Brugge), Montpellier (Luik), Mermillod (Hebron), Labis (Doornik), Orégia di San Stenphano, pauselijke nuntius, woonden de plechtigheden bij. In de processie stapten de katolieke scholen, de broederschappen, de godsdienstige orden, de liefdadige verenigingen op. Over de feestelijkheden verscheen een boek "Souvenir de la Procession et des solennités religieuses qui ont eu lieu à Gand en 1867 à l'occasion du jubilé huit fois séculaire de Saint Macaire, patron de la ville de Gand" (B.R.U.G. G 20 339/5). Het werk geeft de beschrijving van de feestelijkheden, het programma van de processie en de teksten van de sermoenen. Het boek bevat tevens 25 gekleurde platen naar tekeningen van E.A. Trulin van Gent en gegraveerd door Rousseau van Brugge en gedrukt bij J. en H. Vander Schelden te Gent. (formaat 54 cm. op 36 cm.) Op enkele platen worden op de achtergrond lichtjes de gevels van belangrijke Gentse woningen weergegeven: hotel Falligan, hotel Zaman-Van Crombrugge, hotel van het Sint-Vincentiusgenootschap (Steendam), hotel Vercruysse-Bracq (Veldstraat), hotel d'Hane-Steenhuyse, hotel graaf d'Alcantara (hoek Veldstraat-Volderstraat), hotel Joseph de Hemptinne (Keizer Karelstraat).

20 mei: In april werd bij de gemeenteraad een verzoekschrift ingediend, waarin de gemeenteraad werd gevraagd de hogere overheid te verzoeken de citadel af te schaffen. Als we een plan van Gent van 1867 bekijken, stellen we vast, dat het gedeelte voorbij de Kortrijkse Poort en voorbij de Heuvelpoort niet is bebouwd en dit als gevolg van de militaire dienstbaarheden. De gemeenteraad reageert gunstig op het verzoek. Vooraf wordt aangetoond, dat de citadel van uit een militair oogpunt van geen nut meer is. Daarna worden de voordelen van de slooping van de citadel aangetoond. "Le principal besoin de notre cité c'est l'air et l'espace." en verder: "L'ennemi le plus dangereux c'est la démoralisation des classes ouvrières par l'ignorance et les mauvaises

conditions hygiéniques dans lesquelles elles vivent". Enkele jaren later zal de stad Gent de gronden van de citadel kunnen aankopen en zal de urbanisatie van deze wijk kunnen beginnen.

22 mei : De schoenmakersgasten vragen loonsverhoging. Ze werken veertien uur per dag en kunnen onmogelijk meer verdienen dan 2,00 fr. tot 2,50 fr. per dag. Volgens de G. van Gent hebben een zevental schoenmakersbazen reeds een nieuw tarief toegepast. Op 8 juni zal de G. van Gent meedelen, dat een aantal schoenmakers staken. In die tijd was schoenmaken nog volledig handwerk. De G. van Gent geeft ons een beeld van de lonen.

	Oud tarief	Nieuw tarief	Onkosten knecht	Aantal werkdagen v. 14u.
Laarzen boven de broek	8,00 fr.	10,00 fr.	0,50 fr.	3 1/2
Lederen laarzen	5,50 fr.	6,50 fr.	0,40 fr.	2
Lederen voeten	3,00 fr.	4,00 fr.	0,25 fr.	1 1/2
Lederen bottines	2,50 fr.	3,00 fr.	0,20 fr.	1
Schoenen	2,00 fr.	3,00 fr.	0,20 fr.	1
Fantasiewerk :				
Verlakte rijlaarzen	10,00 fr.	12,50 fr.	1,00 fr.	3 1/2
Verlakte laarzen	8,00 fr.	9,00 fr.	0,75 fr.	3
Verlakte bottines	3,00 fr.	4,00 fr.	0,20 fr.	1 1/4
Verlakte schoenen	3,00 fr.	4,00 fr.	0,40 fr.	1 1/4
Vrouwschoenen :				
Gewone bottines	2,00 fr.	2,25 fr.	0,10 fr.	12 u
Gemene bottines	1,64 fr.	2,00 fr.	0,10 fr.	12 u
Fantasie	2,25 fr.	2,75 fr.	0,10 fr.	1 dag

Het knechtje werd betaald door de volle gast. Op 14 juni vernemen we, dat het geschil tussen de patroons en hun knechten is bijgelegd.

27 mei : Uit de aankondigingen voor verkopeningen kennen we de huurprijs van een aantal woningen.

Keizer Karelstraat : nr. 15 : 875 fr. per jaar

nr. 17 : 600 fr. per jaar

nr. 19 : 700 fr. per jaar

Kromme Wal : nr. 14 en 16 : elk 12,50 fr per maand

Dierentuיןlaan 64 : 1000 fr. per jaar

Brugsesteenweg : nr. 233, 235, 237 en 239 : elk 14 fr. per maand

Oude Sassepoortstraat : beluik met negen woningen : gemiddeld elk 1,55 fr. per week

Oude Sassepoortstraat : beluik van negen huizen (nr. 50-66) : gemiddeld 1,44 fr. per week.

28 mei : Te Sint-Niklaas overleed Jan-Baptist Guinard. Hij werd geboren te Gent omstreeks 1800 en behaalde aan de Gentse universiteit het diploma van dokter in de geneeskunde. Bij testament van 6 juni 1866 stelde hij de stad Gent aan als zijn algemeen legataris, mits alle vijf jaar een som van 10.000 fr te verlenen "voor het schrijven van een werk of de beste uitvinding voor het verbeteren van de stoffelijke of verstandelijke toestand van de werkersklas". De erfenis bedroeg 160 000 fr. De jury, belast met het verlenen van de prijs, werd gekozen onder de leden van de Koninklijke Academie van België.

Te Koop :

1 Groot nijverheidsgesticht (katoenspinnerij en -weverij) Zeugsteeg (van Plottersgracht naar Geldmunt) met stoommachine 80 P.K., 8200 spullen Mull-Jenny, 217 getouwen

2 Schoon groot huis met twee koetspoorten, Kuiperstraat, 3

3 Schoon huis met koetspoort Kuiperstraat 1.

4 juni : Twee vissers hebben bij de Watermolen aan de Nederschelde een grote steur gevangen.

8 juni : De drie nieuwe klokken in de toren van de kerk Sint-Jan Baptist hebben heden voor de eerste maal geluid. De stalen klokken zijn de helft goedkoper. De kerkfabriek mag zich roemen het gebruik van stalen klokken in België te hebben ingevoerd.

9 juni : Petrool-olie en Lampen te bekomen bij Pol Balliu, blikslager en lampenmaker, Kleine Vismarkt, 5, bij de Vleeshuisbrug.

Amerikaanse petroololie : 36 centimes per liter, eerste kwaliteit : 40 centimes per liter.

19 juni : Te Querétaro werd Maximiliaan, aartshertog van Oostenrijk en keizer van Mexico, gefusilleerd. Het bericht zal pas op 6 juli in de G. van Gent verschijnen. Zijn weduwe, de Belgische prinses Charlotte, zuster van Leopold II, zal overlijden te Bouchout bij Brussel op 19 januari 1927.

22 juni : De werken aan het nieuw ziekenhuis de Bijloke vorderen goed. Op de gronden van het oud stapelhuis op de Coupure zijn fraaie burgerswoningen gebouwd. De herstellingswerken aan het stadhuis, kant Hoogpoort, zijn begonnen.

24 juni : De gemeenteraad keurt het plan van het nieuw kerkhof, opgesteld door architect Pauli, goed. Het kerkhof heeft de vorm van een rechthoek van 300 m. op 150 m.

Openbare Verkoopning

van het vermaard

HOTEL

genaamd

HOTEL D'ALLEMAGNE,

Op de Koornmarkt, te Gent.

De Notaris **Lammens**, ter residentie van Gent, daartoe in rechte benoemd, zal met tusschenkomst van zijnen ambtgenoot, **Mr Eggermont**, Notaris ter zelfde residentie, en met het houden der hierna bepaalde zittedagen, openbaarlijk binnen de stad Gent verkoopen het volgend goed :

STAD GENT. — KOORNMARKT.

Eenige koop.

Een HUIS en Erf, zijnde een welgekalant hotel, met koer en stalling, ten voorhoofde op de Koornmarkt, thans geteekend N° 34, voorheen genaamd de *Drie Koningen*, thans *Hotel d'Allemagne*, met bijzonderen uitgang in het Hazewindstraatje; groot in oppervlakte 350 vierkante meters; houdende ter eener zijde aan den heer Legers en ter andere zijde uitmakende den hoek van het Hazewindstraatje.

Bewoond door vrouw Virginie Van Trichtveldt weduwe van den heer Michel Queins, zonder voorwaarde, met recht van gebruik tot den 31 december 1867.

ZITDAGEN :

Instel : **Donderdag, 27 juni) 1867,**
Verblijf : **Id., 11 juli)**

Telkens ten 4 ure precies des namiddags, in het *Hotel d'Allemagne*, op de Koornmarkt, te Gent.

14443

27 juni : Ter illustratie drukken we twee mededelingen uit de Beurzen-courant, waarbij twee huizen openbaar te koop worden gesteld. Het betreft een woning gelegen Koornmarkt op de hoek van het Hazewind-straatje (naast het postkantoor) genaamd Hotel d'Allemagne, later ook genoemd Deutscher Gasthof (zie foto).

De tweede aankondiging betreft het voormalig hotel Vanden Meersche gelegen hoek Nederpolder en Zandberg. Dit gebouw heeft een rijke geschiedenis. Oorspronkelijk herberg de Pelicaen, werd het gebouw aangekocht in 1547 door Jan Damman, die het liet verbouwen tot een rijke patriciërswooning. In 1736 komt het in handen van Jean-Baptiste Vanden Meersche, die de woning uitbreidt en het laat verbouwen tot een rijke XVIII° eeuwse woning. In 1806 wordt het gebouw verkocht aan Cesar Maes, rentmeester van Napoleon. In 1843 wordt het als hotel gebruikt, het hotel G. Oldi. In 1855 wordt het gebouw het lokaal van de Melomanen, die er 6000 fr. huishuur per jaar betalen. Dit is voor die tijd een reuzebedrag en de Melomanen moeten een machtige vereniging geweest zijn. Het hotel zal in 1872 verkocht worden aan baron Casier de Hemptinne en ingenomen worden door de Zusters van de Kindsheid Jesu, die er hun ooglijdersgesticht, dat sedert enkele jaren gevestigd was op de Kraanlei, naar overbrengen. In 1892 werd het gebouw eigendom van de Zusters. De Melomanen zullen zich vestigen in de Savaanstraat, lokaal, dat bij een aantal lezers en lezeressen zeker nog aangename herinneringen zal oproepen. Dit lokaal werd door de oorlog vernield in 1944. Het hotel Vanden Meersche heeft niet enkel prachtige gevels, maar ook het inwendige is zeer rijk. We raden de lezers aan de aankondiging aandachtig te lezen. (zie ook : Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen - Stad Gent 4 na blz. 307 en Fr. De Potter : Geschiedkundige Beschrijving van Gent, deel V blz. 512).

8 juli : Enkele beroepen, waaronder de kleermakers, de schoenmakers, de huisschilders, de behangers, de haarsnijders en de baardscheerders hebben opslag gekregen. Sedert 2 juli zijn nu de timmerlieden en de schrijnwerkers in staking. Op 4 augustus vernemen we, dat de staking van de timmerlieden nog voort duurt. Volgens een politieverslag hielden de timmerlieden een vergadering in De Prins, Ramen op 3 juli, waarop een 600 werklieden aanwezig waren. Volgens een verslag telt Gent 107 patroons timmermansbazen en zijn ongeveer 427 timmerlieden in staking.

9 juli : Er rijdt dagelijks een trein van Gent naar Parijs. Vertrek te Gent om 11 u 30, Rijsel 13 u., aankomst te Parijs : 17 u.
De Beurzen-courant publiceert wekelijks een lijst van de toeristen, die

VENTE PUBLIQUE
D'UN VASTE ET
BEL HOTEL
AVEC
MAISONS ADJACENTES.

Le Notaire **Lammens**, résidant à Gand, vendra publiquement, à l'intervention de son collègue, Maître **Fraeyns**, Notaire à la résidence de Bruges, les biens ci-après décrits :

VILLE DE GAND.

RUE DU BAS POLDRE, PLACE DU SABLON ET RUE
DES URSULINES.

Lot 1er.

Une vaste Propriété, située au centre de la ville de Gand, à quelques pas de l'Hôtel-de-Ville et de la cathédrale de St-Bavou, comprenant un magnifique Hôtel et deux Maisons adjacentes, formant le coin de la rue du Bas Poldre et du Sablon, et composée comme suit :

A. L'Hôtel, situé rue du Bas Poldre, N° 1, consistant en un splendide corps-de-logis solidement construit, style Louis XV, avec vestibules décorés de fresques et escalier monumental; très-grande cour et jardin; salle de billard et salle de concerts; écuries et remises; — au rez-de-chaussée, sept beaux et grands salons, dont plusieurs ornés de tapisseries des Gobelins et de tentures en soie; à l'étage, nombreux salons et cabinets. Le tout connu au plan cadastral, section B, N° 1451 et 1452 et 1465, et contenant en superficie 1,923 mètres carrés.

L'Hôtel est actuellement occupé par la Société royale des Méiomanes, au loyer de 6,000 fr., par an, payable par semestre, libre de contributions foncières, avec droit de bail jusqu'au 1er mars 1875.

Deux vastes Caves à bière sous le lot 1er, sont occupées: l'une par le sieur August Vermaere, à raison de 100 fr. l'an, et l'autre par M. Isidore De Groote, à raison de 300 fr. l'an, sans bail.

La petite Habitation rue des Ursulines, N° 4, dépendance de l'hôtel, est occupée par Bernard Dierckens, à raison de 96 fr. par an, sans bail.

b) Une grande et belle Maison avec cour, située rue du Bas-Poldre, N° 3, tenant d'un côté à l'hôtel ci-dessus décrit et de l'autre à M. Gérard Hellebaut, connue au plan cadastral, section B, N° 1451a, contenant en superficie 317 mètres carrés;

Occupée par M. Ippersiel, au loyer de 1,500 fr. par an, payable par semestre, libre de contributions foncières, avec droit de bail jusqu'au 1 septembre 1873;

c) Une Maison située Place du Sablon, N° 19, tenant d'un côté à l'hôtel ci-dessus décrit et de l'autre au lot suivant, connue au plan cadastral, section B, N° 1451b, contenant en superficie 66 mètres carrés;

Occupée par M. De Weerd-Coenegraecht, au loyer de 600 fr. par an, sans bail.

Lot 2.

Une Maison avec terrain, située à Gand, au Sablon, N° 18 (autrefois N° 2), connue au plan cadastral, section B, N° 1450, contenant en superficie 79 mètres carrés, tenant d'un côté et par derrière au lot précédent et de l'autre côté à la maison suivante;

Occupée par M. Pierre Millard, au loyer de 600 fr. par an, outre les contributions foncières, avec droit de bail jusqu'au 20 juillet 1870.

Lot 3.

Une Maison avec Terrain, située à Gand, au Sablon, N° 17, (autrefois N° 4,) connue au plan cadastral, section B, N° 1449, contenant en superficie 96 mètres carrés; tenant d'un côté à la maison précédente, et de l'autre à la propriété de Mme Van Hoobrouck ten Hulle.

Occupée par le sieur Lœvia De Rycke, au loyer de 500 fr., par an, avec droit de bail jusqu'au 15 avril 1876; l'une des caves est occupée par le sieur Vital Druymans, à raison de 21 fr. par trimestre, sans bail.

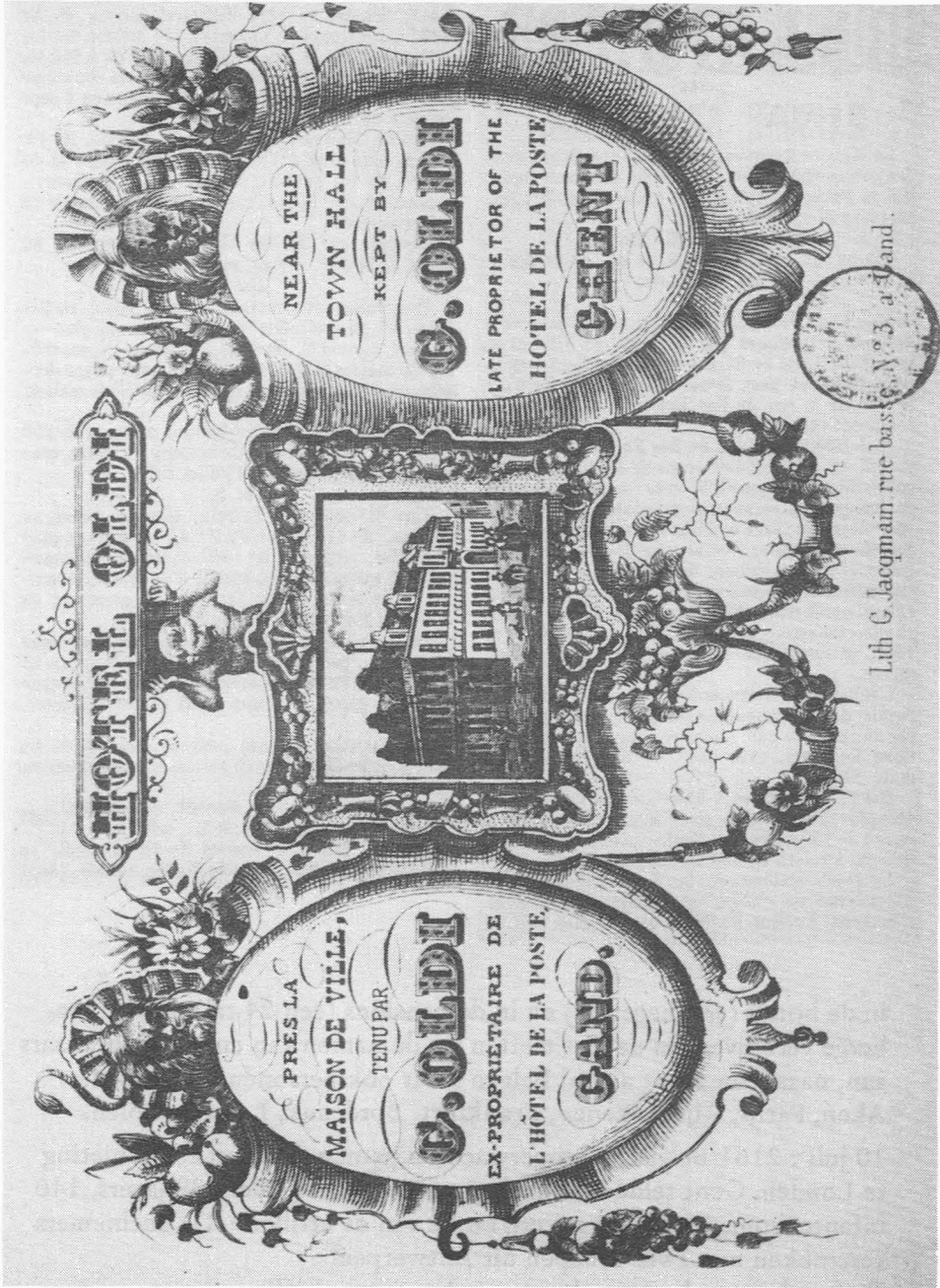
L'Hôtel et les Maisons peuvent être visités les mardi et jeudi de chaque semaine, de 3 à 5 heures de l'après-midi.

Mise à prix : Jeudi 4 Août 1867
Adjudication définitive: M. 25 id.,
Chaque fois à 4 heures de l'après-midi, en l'Hôtel de Courtrai, place du Marais, à Gand. (4417)

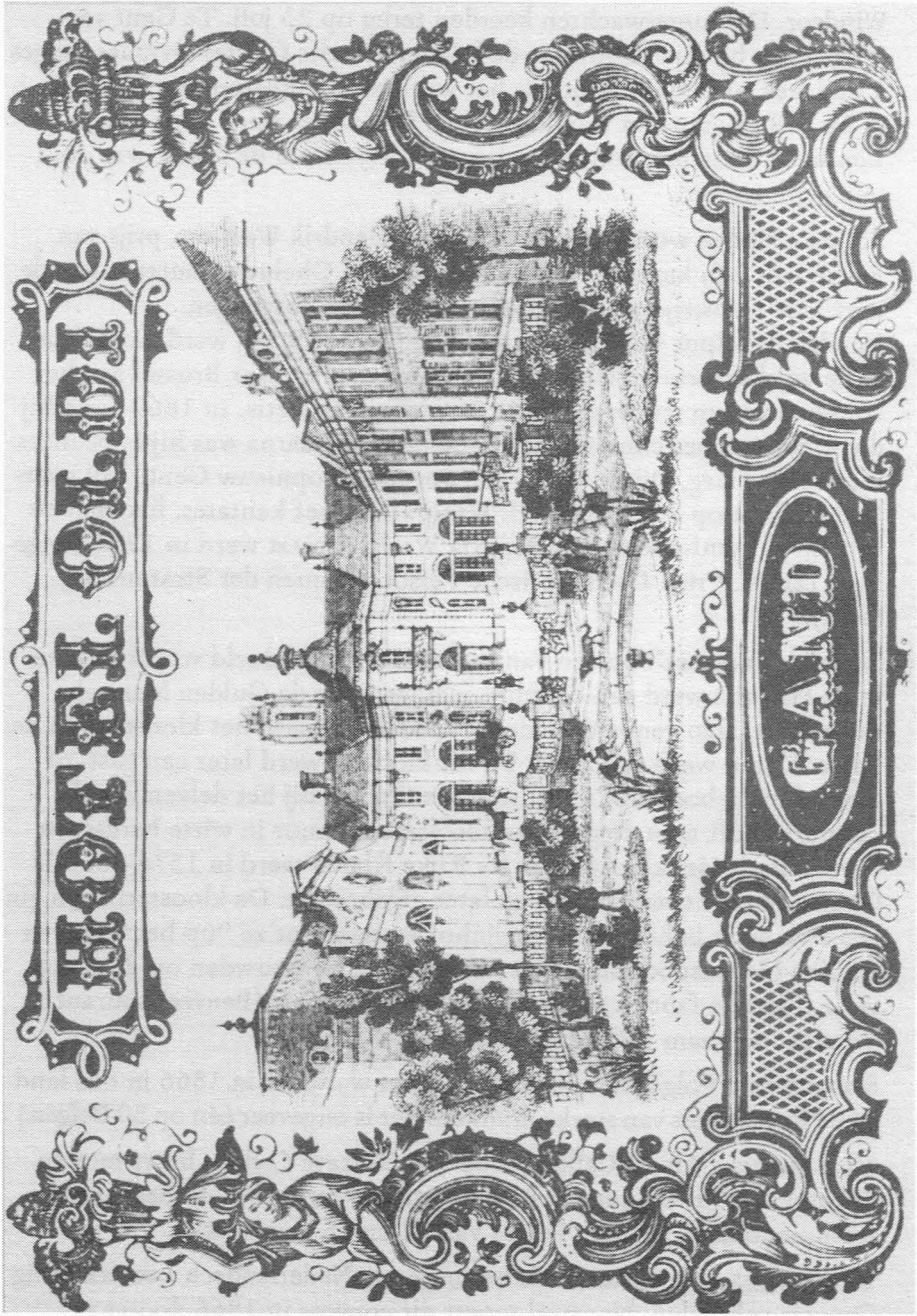
in de hotels (een negental) en in de pensions (een 24-tal) te Blankenberge verblijven. In de lijst treffen we de namen van enkele Gentenaars aan, naast een groot aantal Belgen maar ook personen uit Keulen, Aken, Parijs, Rijsel, Wenen, Frankfort, Bordeaux, Londen, Polen.

10 juli : 2161 Belgische burgerwachten nemen deel aan een schieting te Londen. Gent telde 240 deelnemers : drie stafleden, 39 jagers, 140 infanteristen, 16 van de ruitery en 42 van de artillerie. De deelnemers vertrokken met twee schepen uit Antwerpen.

Te Londen werden onze burgerwachten geestdriftig ontvangen; er was een wapenschouw te Somerset-House, een groot ontbijt op het stad-

Lith G. Jacquain rue bassée, N.º 3 a Gand.

huis en een ontvangst door de lord-mayor, een uitstap naar Wimbledon, een bal in Agricultur Hall, een ontvangst door de koningin Victoria te Windsor. De burgerwachten keerden terug op 23 juli. Te Gent verscheen een boekje "Souvenir de l'excursion des Gardes-civiques Belges à Londres en 1867". Spijtig is het werk niet geïllustreerd. (B.R.U.G. : G 21 778, geen naam van de auteur). Een ander werk "Les Belges à Londres" door Bertram, redacteur aan le Journal de Gand, was evenmin geïllustreerd.

23 juli : Heden worden op het stadhuis Hendrik Waelput, prijs van Rome met zijn kantate Het Woud, Leo Van Gheluwe, laureaat van de muzikale wedstrijd en de dichter Versnaeyen ontvangen.

Hendrik Waelput werd geboren te Gent in 1845. Hij werd kandidaat in de wijsbegeerte en letteren, maar ging daarna naar Brussel aan het conservatorium studeren onder de leiding van Fétis. In 1869 werd hij directeur van het conservatorium te Brugge, daarna was hij kapelmeester in Den Haag, Dijon, Gent, Antwerpen en opnieuw Gent. Hij overleed te Gent op 7 juli 1885. H. Waelput schreef kantates, liederen en een vijftal symfonieën. De Hendrik Waelputstraat werd in 1914 aangelegd. (zie V. Fris : De Historische Persoonsnamen der Straten van Gent).

28 juli : Voor het bouwen van een nieuw sas (bedoeld wordt de sluis in de Heirnis) werd een coupure gegraven, die de Gulden Meersch doorsnijdt, alzo genoemd sedert 1285, jaar waarin het klooster van de Rijke Klaren werd gebouwd. Bij dit klooster werd later een gast- of ziekenhuis gebouwd : 't Hof te Sinte Claren. Bij het delven van de coupure heeft men de grondvesten van een muur in witte hardsteen blootgelegd. Het klooster van de Rijke Klaren werd in 1578 door de Gentse geuzen overrompeld en later afgebroken. De kloosterlingen gingen zich eerst in het Klein Begijnhof vestigen tot ze "up het Sant" in de Sint-Lievenspoortstraat een ander klooster bouwden op de plaats, waar thans de fabriek van de heer Coppens staat. (Beurzencourant). Vandaar de naam : Rijke Klarenstraat.

8 augustus : Volgens de Beurzencourant waren er in 1866 in ons land 94 945 verkopers van sterke dranken. (dit is ongeveer één op 50 Belgen)

10 augustus : Albert Callier, zoon van Gustave Callier, huwt met de dochter van Fr. Laurent in de protestantse tempel in de Brabantdam. (commentaar in Le Bien Public van 11 en 15 augustus).

19 augustus : Te Gent wordt het negende Nederlandsch Letterkundig Congres gehouden. Normaal moest dit congres in 1866 doorgaan, maar door de cholera-epidemie werd het een jaar uitgesteld. Het con-

De Vereenigde hoir (Gent 4 Julij 1867)
en Baardscheerders

Mijnheer

De steeds aangroeyende duurte der levensmiddelen en alles wat tot onse eerste noodwendigheden behoort, verplichten ons de middelen tot ons bestaan in evenredigheid te brengen met de tegenwoordige behoeften.

Daarom mijnheer hebben wij besloten op maandag 8 Julij ten 8 uren s'avonds eene vergadering te houden in ons lokaal, den Prins, van Straat, ten einde op eene billijke wyze onsen tarief vast te stellen.

Verhopende mijnheer, aangezien het de belangen van allen geldt, dat gij deze vergadering met uwe tegenwoordigheid zult vereeren, bieden wij u onze vriendelijke groeten aan.

Voor het bestuur.

Ch. Daelaere

Ch. Dutschaver

H. Albers

A. Sulcain

P. Sersaent

P. Van Ghecke

F. Esrens

Druk. B. Cuypers, Gand

Koornmarkt met Pakhuis en Hotel d'Allemagne (Copyright A.C.L. nr. 25 846)

gres telde 372 deelnemers, waaronder E. Hiel, N. Beets, D. Sleenckx, Douwes Dekker (Multatuli). Het congres werd voorgezeten door A. de Maere-Limnander, onder voorzitters waren J.F.J. Heremans en G. Rolin-Jaequemijns; secretarissen : Julius Vuylsteke en F. Snellaert. (in Handelingen van het negende Nederlandsch Letterkundig Congres gehouden te Gent den 19, 20 en 21 augusti 1867, B.R.U.G. : G 8945).

21 augustus : Enkele huurprijzen van woningen :

Kraanlei 2 Herberg Nantes : 2840 fr. per jaar

Kleine Vismarkt 2 : 900 fr. per jaar

Kleine Vismarkt 6 : 750 fr. per jaar

Veerleplein 8 : Het Gouden Hand 700 fr. per jaar

Hooiaard 9 : Afspanning Halve Maan met grote paardenstal : 1800 fr.

26 augustus : Te Wetteren-Kwatrecht werd een kapel in gotische stijl naar het plan van architect Van Assche ingewijd.

30 augustus : Te Rijsel wordt een zangfeest ingericht om de vereniging van Frans Vlaanderen bij Frankrijk te vieren. Geen enkele Belgische maatschappij zal aan het festival deelnemen. De Gazette de France verwondert er zich over, gezien volgens officiële Franse bladen de Belgen zouden wensen door Frankrijk ingepalmd te worden. Het Handelsblad van Antwerpen reageert hierop, reactie overgenomen door de G. van Gent.

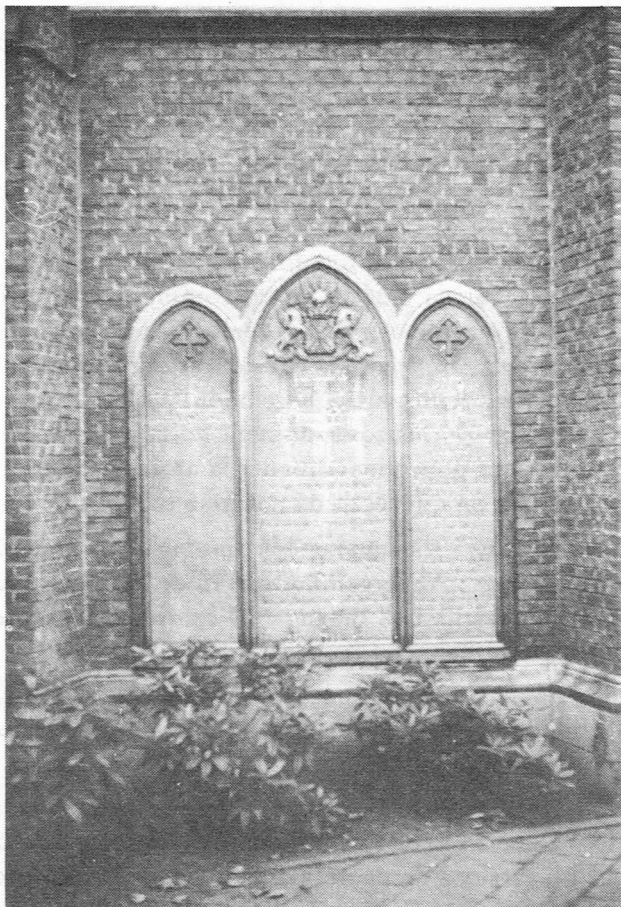
De G. van Gent publiceert het Vredelied van E. Moyson, lied waarmee hij de eerste prijs behaalde in de prijskamp voor volksliederen ingericht door de Vlaamsche Bond te Dendermonde.

10 september : Te Gent overleed baron Jules de Saint-Genois in het kasteel der Vaernewijcks op de Groendreef. Hij was geboren te Sint-Kwintens-Lennik op 22 maart 1813. Reeds in 1834 werd hij benoemd tot hoogleraar en hoofdbibliotecaris van de Gentse universiteit. Hij schreef een groot aantal historische werken en was een der stichters van het Willemsfonds in 1851, waarvan hij de eerste voorzitter was. Tevens was hij gemeenteraadslid van 1852 tot einde 1857 en schepen van onderwijs en schone kunsten van 1855 tot 1857. Baron J. de Saint-Genois werd begraven op het Campo Santo te Sint-Amandsberg. Op de begrafenis waren aanwezig naast de burgemeester en een aantal gemeenteraadsleden rector Haus, oud minister P. De Decker, A. Van Lokeren, Snellaert, J. De Laet (volksvertegenwoordiger), H. Conscience en Fr. Rens. (zie Gazette van Gent en Beurzencourant).

Bij M.B. van 10 september is de taptoe op de openbare plaatsen afgeschaft. Het geblaas en getrommel van de taptoe zal in plaats van op de Kouter te gebeuren, voortaan aan de kazernes plaats hebben.

Baron Jules de Saint-Genois

Grafmonument Baron Jules de Saint-Genois (Campo Santo)

19 september : In de Beurzencourant lezen we in verband met het Werkersverbond, dat het wel juist is dat de bijtreding tot de Internationale arbeidersbeweging tot de inzichten van de oprichters van het Algemeen Werkersverbond behoort en dat het voorstel door de meeste werkersgenootschappen gunstig werd onthaald. Dit is de eerste maal dat we iets over de Internationale vernemen. Er waren dus zeker reeds contacten met Brussel. In een volgende bijdrage : meer hierover. Deze week zal te Gent een paardenbeenhouwerij worden geopend (Beurzencourant). Uit de vorm van de mededeling lijkt het ons dat het hier gaat om de eerste paardenbeenhouwerij. Wel werd paardevlees reeds gebruikt voor het bereiden van worst. (de Gentse bloende)

21 september : In de Katholieke Kring zijn twee werken van J.B. Van

Biesbroeck tentoongesteld : een halfverheven beeldhouwwerk voor het altaar van de kerk van Ruislede en een beeld O.L. Vrouw van het Heilig Hart voor de Jezuskerk te Brussel.

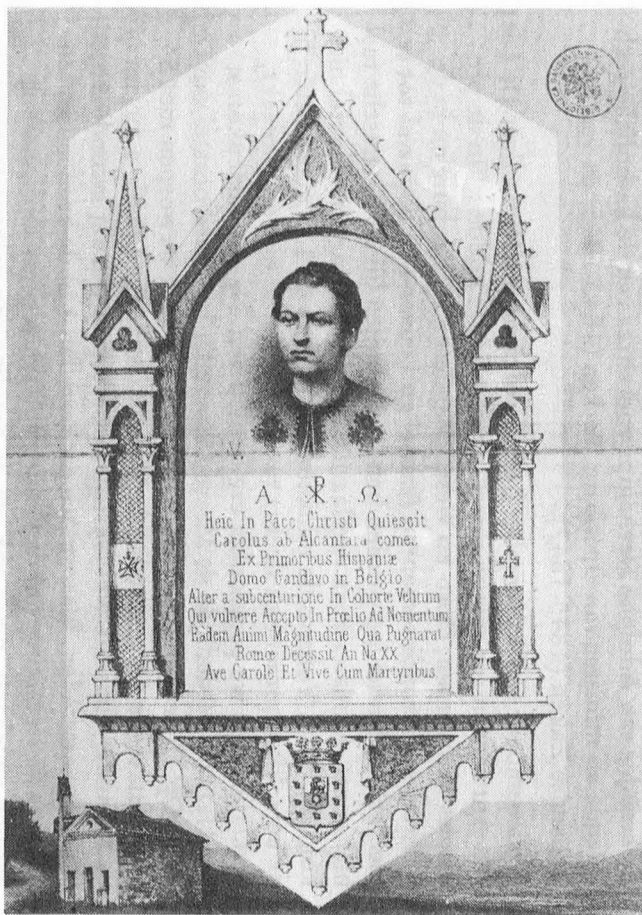
24 september : Aan een verslag van een politiecommissaris ontlene we het volgende : "La situation pénible créé aux industries de cette ville par le manque de confiance qui règne généralement dans les transactions commerciales à cause des incertitudes politiques a arrêté l'essor de la vente de nos produits liniers et contonniers et nous menace d'une stagnation plus ou moins complète du travail dans les fabriques. Si cette crainte venait à se réaliser, la position de la classe ouvrière devrait en présence de la cherté toujours croissante des denrées alimentaires tenir particulièrement l'attention de la police en éveil, afin que nous soyons constamment tenus au courant de toutes les circonstances qui pourraient amener la moindre agitation dans les esprits des ouvriers ou qui serait de nature à troubler l'ordre public".

13 oktober : Zondag 13, maandag 14, dinsdag 15, zondag 20 en maandag 21 oktober : Akkergermkermis. In de herberg : De Hert, Phoenixstraat luisterrijk bal. Ingang : 20 centimes, waarvoor men een pint bier bekommt.

14 oktober : Boven de ingangspoort van het Lousbergsgesticht werd een muurschildering geplaatst, dat de Liefdadigheid voorstelt en het werk is van de kunstschilder Theodoor Canneel.

18 oktober : Te rekenen van 7 oktober werden de aanwervingen voor de pauselijke zouaven hervat. Garibaldi viel opnieuw de pauselijke staten aan : hij versloeg de pauselijke troepen te Monterotondo, maar werd verslagen door het Frans expeditiekorps te Mentana op 3 november 1867. Graaf Carlos d'Alcantara werd er zwaar gekwetst; hij zal overlijden op 29 november 1867. Op 17 november werd in de Sint-Baafskatedraal een plechtige lijkdienst voor de gesneuvelde pauselijke zouaven gecelebreerd. In 1867 zullen 24 Gentenaars dienst nemen bij de pauselijke zouaven.

17 november : Door de overwinning van de Pruisen te Sadowa en de mislukking van de Fransen te Mexico steeg de macht van Pruisen en verminderde het prestige van Frankrijk. Keizer Napoleon III betrachtte compensaties te bekomen, wat een gevaar betekende voor ons land. Einde 1866 was er een commissie samengesteld om het militaire probleem te onderzoeken. In verschillende steden - Antwerpen, Brugge, Isegem - werden meetings gehouden tegen de uitbreiding van het leger (zie Luykx blz. 147). Te Gent werd op zondag 17 november een meeting gehouden in de herberg De Prins in de Ramen. De meeting

Ce n'est pas mon épée qui me sauvera, c'est votre
 droite Seigneur. Ps. XLIII.
 Il nous a envoyé le salut de la main de nos
 ennemis. St. Luc. I.

PRIEZ POUR L'AME
 DU
COMTE CARLOS LOUIS MARIE
d'Alcantara
OFFICIER AUX ZOUAVES PONTIFICAUX

*Né à Gand le 3 Mars 1847, blessé au combat
 de Mentana, mort à Rome des suites de sa
 blessure le 29 Novembre 1867, dans les
 sentiments de la plus vive piété et inhumé
 dans l'Eglise du Collège Belge.*

Si le bonheur de vous embrasser tous, ne m'est
 plus donné, j'en fais le sacrifice à Dieu... les plus
 beaux jours pour moi, seront ceux où je pourrai le
 plus souffrir pour notre Seigneur, qui a tant souf-
 fert pour nous pendant sa douloureuse passion...
 Le Ciel s'obscurcit, plusieurs tomberont sur les
 marches du Vatican, heureux ceux qu'une balle
 frappera dans ce glorieux combat; si Dieu me juge
 digne d'un tel bonheur, c'est tout mon désir et ma
 seule espérance! Je le remercie de m'avoir placé ici
 au poste avancé, et certes je ne céderai ma place à
 personne.

(Extraits des lettres du défunt).

Dieu a voulu se servir de moi comme d'un instru-
 ment, j'ai eu le bonheur de verser un peu de mon
 sang pour le triomphe de son Eglise, Notre Dame de
 Flandres ne m'a pas abandonné. *Dernière lettre du déf.*

was ingericht door het Algemeen Werkersverbond. Aan het bureau zaten naast De Ridder, voorzitter van het Werkersverbond, de voorzitters van maatschappijen, lid van het Werkersverbond (Hollander : werktuigkundigen, Lippens : kleermaker, Van de Vijver : borstelmakers, Serranne : wevers, Poppe : huisschilders). De Ridder bestreed het stelsel van de loting en verdedigde het Zwitsers stelsel. Er werd een motie goedgekeurd tegen het wetsontwerp betreffende de inrichting van het leger en waarbij de afschaffing van de loting en van een bestendig leger wordt gevraagd. Op 14 maart 1868 zal een militaire wet worden goedgekeurd, waarbij de loting met mogelijkheid tot afkoop werd behouden. Tijdens de meeting verklaarde De Ridder, dat het Werkersverbond reeds een 200 kiezers telde.

5 december : Te Gent overleed kanunnik Karel De Decker, 71 jaar oud. Hij was de broeder van Pieter De Decker, die de leider was van het laatste unionistisch kabinet (1855-1857).

Op 18 december zal de Mechelen kardinaal Sterckx overlijden. Hij was geboren te Ophem in 1792 als zoon van een wegestelde Brabantse landbouwersfamilie. Hij werd aartsbisschop in 1832 en kardinaal in 1838. Kardinaal Sterckx werd opgevolgd door Mgr. Victor Dechamps, geboren te Melle op 3.3.1810 en bisschop van Namen (1865). Hij was de broeder van Adolphe Dechamps voorzitter van de katholieke rechterzijde en minister van Openbare Werken (1843-1845) en van Buitenlandse Zaken (1845-1847).

13 december : Op 4 december had de volksvertegenwoordiger De Laet van Antwerpen een wetsvoorstel ingediend, dat luidde : "In de provincies Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen en Limburg en in de rechterlijke arrondissementen Brussel en Leuven kan niemand tot een rechterlijke bediening worden benoemd, indien hij de Vlaamsche taal niet kent": Minister Bara verklaarde, dat de regering dit voorstel niet kon bijtreden. Volgens de minister kenden van de 131 magistraten in de betrokken provincies slechts twee de Vlaamse taal onvolmaakt, verklaring, die we persoonlijk erg betwijfelen. Na een tussenkomenst van Hymans verdedigde de Maere-Limnander het wetsvoorstel van De Laet. Op 13 december werd het voorstel De Laet verworpen met 54 stemmen tegen 40 stemmen; de Maere-Limnander stemde voor, terwijl de zes andere liberale volksvertegenwoordigers van het arrondissement Gent tegenstemden. Waarom we dit vertellen ? In de komende jaren zal over de stemming van de Gentse volksvertegenwoordigers nog worden nagekaart, maar ook om de houding van volksvertegenwoordiger de Maere te belichten.

16 december : Door Le Bien Public werd in october een inschrijving voor het pauselijk leger geopend. Half december had Le Bien Public een bedrag van 78 064 fr. ontvangen (Gent en van een aantal andere gemeenten uit de provincie), terwijl enkele andere Oostvlaamse kranten nog 44 276 fr. ontvingen, wat voor Oost-Vlaanderen een totaal geeft van 122.340 fr. Ook door kranten van andere Belgische provincies en ook in Frankrijk werd geld ingezameld voor de pauselijke zoeaven.

29 december : Heden heeft de plechtige inhuldiging plaats van het lokaal der bescherming van jonge werklieden op de Sint-Annaparochie. Dit lokaal, dat met een prachtige gevel de Sint-Lievensstraat versiert, heeft men te danken aan de mildheid van de parochiepastoor Hulin.

31 december : Op het Sint-Pietersplein in aanwezigheid van de burgemeester en schepenen werd een proef genomen met een nieuw stelsel van ruimen. Het nieuw systeem is reukloos en zal toelaten, dat het ruimen niet meer 's nachts moet plaats hebben.

Onderzoeken we thans even de broodprijzen.

	Gebuild	Ongebuid	Rogge
4 jan.	41 c.	33 c.	23 c.
1 febr.	44 c.	35 c.	22 c.
29 maart	43 c.	34 c.	22 c.
26 april	45 c.	36 c.	24 c.
31 mei	42 c.	35 c.	23 c.
26 juli	46 c.	36 c.	26 c.
27 sept.	45 c.	36 c.	26 c.
15 nov.	49 c.	39 c.	29 c.

In vergelijking met het jaar 1865 is het brood 50 % duurder. Trouwens, in 1867 waren de prijzen van de levensmiddelen het hoogst voor de ganse negentiende eeuw. Volgens F. Michette bedroeg de index van de voedingswaren in 1867 121 tegenover 109 in 1866 en 109 in 1868. (gemiddelde jaren 1852, 1853 en 1854 = 100).

Het Liefdadigheidsbureau ondersteunde 3 842 gezinnen met 10 161 personen : hiervan waren 2643 ouder dan 60 jaar en 2 314 kinderen jonger dan 12 jaar. Er waren ook 1887 weduwen gezinshoofden, waarvan 1057 ouder dan 60 jaar; 42 % van de gezinshoofden waren buiten Gent geboren.

Tot heden was het Jaarverslag van de stad Gent in het Frans opgesteld. Het Jaarverslag voor 1867, dat goedgekeurd werd door het College op 5.10.1868 verscheen in twee uitgaven : een Nederlandse en een Franse. De verklaring : de Vlaamsch Liberale Vereeniging, het Willemsfonds

en het Van Crombrughegenootschap hadden bij de gemeenteraad een verzoekschrift ingediend, waarbij gevraagd werd het Jaarverslag ook in het Nederlands te publiceren. Het vraagstuk werd in de gemeenteraad besproken op 8 augustus 1868. Er werd er op gewezen, dat een Vlaamse uitgave ongeveer 3 500 fr. zou kosten en men niet kon weten hoeveel personen een Vlaamse uitgave zouden kopen. Daartegen kwam de bemerking, dat ook de Franse uitgave practisch niet werd verkocht en dat de Vlaamse kranten benadeeld waren tegenover de Franse kranten, daar ze verplicht waren een vertaling te maken. De Maere wees er op, dat in een Vlaamse stad de Vlaamssprekende bevolking evenveel rechten had als de Franssprekenden. Volgens de Maere was het "une question de droit et de droit avant tout". Ook de gemeenteraadsleden De Coster en Burggraeve verdedigden een Vlaamse uitgave. Het voorstel van de burgemeester als proef een Vlaamse uitgave van het Jaarverslag te publiceren werd aangenomen. Het verslag geeft echter niet de namen van de voor- en tegenstemmers.

Wat gebeurde terwijl in 1867? Vooreerst moeten we het verschijnen vermelden van het meesterwerk "La Légende et les aventures héroïques, joyeuses et glorieuses d'Ulenspiegel et de Lamme Goedzak" van Charles de Coster (1827-1879), volgens A. Vermeylen "een van de machtigste voortbrengselen van de Frans-Belgische literatuur".

In 1867 wordt von Bismarck de eerste bondskanselier van de Noordduitse Bond, wat niets goeds voorspelt. Marie Curie (twee maal Nobelprijswinnaar), Pirandello (Nobelprijswinnaar), John Galsworthy (Nobelprijswinnaar), Hedwig Courths-Mahler en Käthe Kollwitz worden geboren; de Franse dichter Charles Baudelaire sterft (Les Fleurs du Mal) Ibsen publiceert Peer Gynt, Nobel vervaardigt dynamiet, Livingstone ontdekt het Kongo-gebied, Karel Marx schrijft Das Kapital en Johann Strausz schrijft An der Schönen Blauen Donau.

M. STEELS

HOE HET BURGEMEESTER BRAUNPLEIN EN HET SINT-BAAFS- PLEIN TOT STAND KWAMEN

De eerste continentale spoorweg (Mechelen-Brussel) werd op zondag 5 mei 1835 plechtig ingewijd. Het volgende jaar was het de beurt aan Antwerpen om met Mechelen verbonden te worden. Nogmaals met een tussenruimte van een jaar zou Gent aan de beurt komen om een